

שבת בשבתו

גליון הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפן

Jacob Jacobsstraat 22 - tel. 03-233.55.67

24 JUNI 2022

Nr 1491

דף היומי יבמות ק"ט

נח לשמור על קדושת הגליון

שלח

הדלקת הנרות: 21.44

פלא המנחה: 20.19 פלא ב': 21.16

מוצאי ש"ק: 23.16 ר"ת: 23.16

מפנין וקריא

שלח לך אנשים (יג,ב)

לדעתך, אני איני מצוה לך, אם תרצה שלח (רש"י). מנין לרש"י שכונת הכתוב "שלח לך" הוא לדעתך?

אלא י"ל שדייק מלשון הכתוב 'אנשים', לפי שאמרו חז"ל (ילקוט שמעוני פנחס תשעג, כז) "האנשים היו שונאים את הארץ ואמרו 'נתנה ראש ונשובה מצרימה'" (במדבר יד, ד), והנשים היו מחבבות את הארץ ואמרו 'תנה לנו אחוזה' (שם כז, ד), ועל כן אמר הקב"ה למשה, לפי דעתי שאני רואה העתיד, היה יותר טוב לשלוח נשים המחבבות את הארץ כי לא יספרו בגנותה, אבל "לך - לדעתך" שאתה סבור שכשרים המה ואתה סבור שהארץ חביבה עליהם, תשלח 'אנשים', וזהו 'שלח לך - לדעתך - אנשים', אבל לדעתי היה יותר טוב לשלוח נשים כאמור.

(כלי יקר)

ויכרתו משם זמורה ואשכול ענבים אחד וישארהו

במוט בשנים (יג,כג)

"ויכרתו משם" פ' בשעה שליקטו הפירות מארץ ישראל נתכוננו המרגלים לתקן ענין חטא ופגם הארץ ששינתה ממה שצוה עליה הקב"ה בעת הבריאה, שהיא נצטוותה להוציא עצים שיהיו טעם עצו ופריו שוה, ושינתה ולא עשתה כן, ולזה נתכוננו המרגלים שיהא "זמורה ואשכול ענבים - אחד", היינו שהעץ והפרי יתאחדו והיא לשניהם טעם שוה, לתקן בזה חטא הנ"ל. אולם החסרון היה "וישאוהו" שבבואם לתקן ענין נשגב כזה, עלה בלבם משהו וקצה מן

פרקי אבות

השיעור בפרקי אבות

בכל שב"ק

ע"י מרן הרב שליט"א

שעתיים וחצי לפני זמן מוצ"ש

בש"ק זו בשעה 20.45

באולם שע"י ביהמ"ד הגדול אסטען 46

תפלת מנחה וס"ג אחרי השיעור

הקצה של התנשאות, ועל ידי זה "במוט", נתמוטט ונפל כל התיקון הנ"ל, ונשאר כמות שהיה בראשונה "בשנים", ולא מאוחד טעם העץ כטעם הפרי.

(בארת המים)

וישאהו במוט בשנים (יג,כג)

היושע וכלב לא נטלו כלום לפי שכל עצמם להוציא דבה נתכוננו כשם שפריה משונה כך עמה משונה וכו' (רש"י).

הקשה החת"ס הלא משה רבינו בעצמו צוה להם על כך, כפי שאמר (לעיל פסוק ט) "והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ?"

וי"ל על פי מה שכתב הב"ח (או"ח סי' רכ) שכשאוכלים פירות ארץ ישראל בקדושה נכנסת קדושה באדם וכשאוכלם שלא בקדושה נכנסת בו טומאה ויכול להזיקו עיי"ש. והנה מתחלה כשהלכו המרגלים לא"י ובאותה שעה כשרים היו רצה משה רבינו שיביאו מהפירות של א"י, כדי שישאל כשיאכלו ממנו וירגישו בו קדושה וישבעו מטובה, אולם כשחזרו והביאו פירות לכונה רעה, לא רצו כלב ויהושע להביא פירות, שאם יאכלוהו בכונה רעה א"כ אדרבה יכולים הפירות להזיקם, וע"כ אדעתא דהכי לא צוה משה להביא פירות.

אולם כשחזרו והביאו פירות לכונה רעה, לא רצו כלב ויהושע להביא פירות, שאם יאכלוהו בכונה רעה א"כ אדרבה יכולים הפירות להזיקם, וע"כ אדעתא דהכי לא צוה משה להביא פירות.

וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם (טו,לט)

סגולה לבטל הכעס שישתכל האדם בכנף עם הציצית שבו, כנ"ף בגימטריא כע"ס. ואפשר לומר שעל זה נאמר "וראיתם אתו וזכרתם וגו' ולא תתורו אחרי לבבכם", זה לב רגז (עי' נדרים כב,א), שהכעס בא מן הלב, שנאמר (קהלת יא,י) "והסר כעס מלבך". (ש"ה הק')

קריאת שמע ליל ש"ק שלח משעה 23.01
סוף זמן ק"ש ש"ק שלח בבוקר
מג"א: 9.00/7.44 - גר"א: 9.36

שעות הקבלה

של מרן הרב שליט"א לשיחה אישית
בין השעות: 17.00-18.30

בבנין הקהלה, יאקאב יאקאבס סטר. 22
(בימים ב-ג-ד-ה)

קביעת השיחה בתיאום מראש במשרד הקהלה

ויקרא משה להושע בן נון יהושע (יג,טז)

רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל בא לביתו של רבי חיים קניבסקי זצ"ל, המתין בתור יחד עם כל הבאים, והשתדל להטמין את עצמו כדי שרבי חיים לא יבחין בו ולא יקדימהו בתור. לפתע הבחין אחד הגבאים ברבי אברהם, שממתין בין הבאים, והוא קרא לו מיד בהוראת רבי חיים לתחילת התור, אבל רבי אברהם השיב שהוא מוכן מצדו להמתין בתור כמו כולם. נענה רבי חיים ואמר לו, התרגום יהונתן על הפסוק 'ויקרא משה להושע בן נון יהושע', מפרש 'כד חמא משה ענותנותיה', ולכאורה קשה, מה קשור ענותנותו של יהושע להוספת הו"ד לשמו? וביאר (בספר "אוהב ישראל") עפ"י מה שכתב רבי יוסף אלבו בספר העיקרים, שתחיית המתים תהיה לפי סדר הא"ב. יוצא מן הכלל, מי שהיתה לו ענוה, שהוא יקום מחוץ לתור. לפי זה יתבאר דברי התרגום, כי לכאורה השם הושע היה כדאי לו יותר, מפני שהוא יקום קודם בתחיית המתים ואין הוסיף לו את האות יו"ד שמאחרת את תקומתו בתחיית המתים? אבל כשמשה רבנו ראה את הענוה של יהושע, וממילא יזכה לקום לא לפי סדר הא"ב, אלא מחוץ לסדר זה, ולכן הוסיף לו את האות יו"ד וקרא לו יהושע. אמר רבי חיים מכאן נלמד שענוים אינם מן המנין, ואינם צריכים להמתין בתור.

(אגן הסהר)

למך או הקהלה

שבת פ' שלח, (בא"י: קרח) כ"ו סיון.

הדלקת הנרות: 21.44 (פלא המנחה: 20.19 - פלא ב': 21.16)

מפטירין "וישלח יהושע" (יהושע ב) עד "מפנינו". מברכין חודש תמוז, "יהיה ביום הרביעי וביום החמישי", (דער מולד וועט זיין מיטוואך צופרי, 6 אויזיגער, 48 מינוט און 3 חלקים) אין אומרים אב הרחמים. אבות פרק ג'.

במנחה, אומרים צדקתך.

מוצאי שבת: 23.16 (לשיטת ר"ת: 23.16)

יום ג' קרח, כ"ט סיון, ערב ראש חודש תמוז, יום כיפור קטן, אין נופלין על פניהם במנחה.

א' דראש חודש, יום ד' פרשת קרח, ל' סיון.

שחרית, נוהגין בו כבכל ראש חודש, יעלה ויבא, חצי הלל, קדיש תתקבל, קריאת התורה, מוסף.

ב' דראש חודש, יום ה' פרשת קרח, א' תמוז, נוהגין בו כדאמתול.

שבת פ' קרח, (בא"י: חקת), ג' תמוז.

הדלקת הנרות: 21.43 (פלא המנחה: 20.18 - פלא ב': 21.15)

שעות הפתיחה של
לשכת הוראה שע"י הבד"ץ דקהלתנו
בבנין הקהלה יאקאב יאקאבס סטר. 22
מספר טלפון: 03.208.4115
לפרשת קרח

לכל סוגי השאלות (תורנות הרבנים משנתה משבוע לשבוע):
1) כל יום לפני הצהריים משעה 10.15 עד 11.15
הגרי"ז פאללאק שליט"א
2) כל יום אחר הצהריים (חוץ מיום ו') **משעה 14.00 עד 15.00**
ביום א': הגר"ש טעלער שליט"א - ביום ב': הגר"א רייך שליט"א - ביום ג': הגר"ש שיינבערגער שליט"א - ביום ד': הגר"י גרינוואלד שליט"א - ביום ה': הגר"ש לוריא שליט"א
3) כל יום משעה לפני השקיעה עד השקיעה (בשבוע הבא משעה 21.00)
ביום א': הגר"ח סופר שליט"א - ביום ב': הגר"א ח' שטרנבוך שליט"א - ביום ג': הגר"א רייך שליט"א - ביום ד': הגר"א ח' שטרנבוך שליט"א - ביום ה': הגר"א פריעדמאן שליט"א

בעניני כשרות - בטלפון 03.232.00.21:
כל יום בבוקר משעה 10.00 עד 11.00 - ע"י הג"ר אשר ח. שטרנבוך שליט"א

בעניני לשון הרע הנוגע לשידוכים:
כל יום ג' בערב משעה 18.00 עד 19.00 - ע"י הג"ר אברהם הכהן עהרנטייא שליט"א

בעניני בדיקת תולעים (כיצד לבדוק):
לא יתקיים בשבוע הבא.

שירות מיוחד לערבי שבתות טובים בטלפון:
03.208.4115 → 2
מחזיקי הדת

המחוקר מועבר לקבוצה של דיינים שליט"א, אם אחד אינו עונה זה עובר לשני, ומשני לשלישי וכו' עד שיתקבל מענה בע"ה.

רבי יהושע בוקסבוים זצ"ל הי"ד

אבד"ק גאלאנטא - נעקה"ש כ"ו סיון תש"ד לפ"ק

פריקי אבוא

סיג לחכמה שתיקה (פ"ג מי"ז)

הגה"צ ר' יצחק טובי' ווייס שליט"א גאב"ד ירושלים ומלפנים דומ"ץ קהילתנו, סיפר: הרה"ק רבי שלום משאץ זי"ע היה גאון גדול, צדיק וקדוש. כל בניו ובנותיו (חוץ מבת אחת) מתו על פניו בחייו רח"ל, און ער איז נישט געווארען פארלוירען, והיה תמיד בשמחה בלא שום 'צובראכענקייט' ותרעומות. הייתי רגיל לפגשו בכל ערב שבת קודש במקוה, ודכירנא שפעם אחת שאלתי: וואס מאכט דער רבי? כשכונתי היתה לשאול איך הוא מרגיש, אבל הוא השיב לי באופן נפלא: "מען מאכט א שווי-י-ג!" - שתיקה על כל מה שאירע לו, ממש כבחינת 'ידום אהרן' (ויקרא יג). (רבינו הגדול אמרו, עמ' רל)

הקבועים - מדי יום ביומו - בגפ"ת בסוגיות ובשלחן ערוך. כשלימד את המעונות הוראה בשו"ע "יורה דעה" נהג לקחתם עמו אל בית המטבחים של הקהילה ולהמחיש בפניהם את חלקי הצורה הכבד והקיבד, למען ללמדו ויבינו בצורה מעשית.

כאשר בחן את ידיעות התלמידים, בשלהי השבוע, נהג בעדינות רבה. אם הבחין שתלמיד מסוים לא התמצא בסוגיא, השתמש במליצה מסדר העבודה ביום הכפורים: "אישי כהן גדול, שמא שכחת, או שמא לא למדת..." אם קרה פעם באמצע שיעוריו, ששאל משהו שאלה מגוחכת, העלולה לשים אותו ללעג בפי חבריו, הזדרז רבי יהושע לחלצו מן המבוכה, והוסיף תבלין ופרפרת לשאלת התלמיד, עד שקבלה אופי של "קושיא רצינית" שיש להתחבט הרבה כדי ליישב אותה. בעונותנותו, ובצדקותו, נהג רבי יהושע כבוד בתלמידיו בצורה מעוררת התפעלות. התלמיד, נהג לומר, הוא "האזון השומעת", והרב הוא "העין הרואה" את האור שתלמידו מקרינים בו, בבחינת "ומתלמידי יותר מכולם". (מריבצי תורה מעולם החסידות ח"ו)

מתפלל עליהם

הגה"צ ר' אשר יונה וויינברגר זצ"ל מביא: מור"ר הרה"ק מגאלאנטא זצ"ל זיע"א הי"ד בכל לילה לפני השינה היה מתפלל ובוכה בדמעות שלישי שכל הבחורים שלומדים בישיבתו ילכו בדרך הישר ושאף אחד לא יסטה ח"ו מן הדרך, וכן הי' נוהג אפי' בשבת, וכמאמר חז"ל (מובא בשבלי הלקט הכ"א) שר"ע הי' בוכה בשבת, מטעם שיש לו מזה עונג, והובא בשו"ע (או"ח ס' רפ"ח ס"ב ברמ"א ועיין ט"ז שם).

(כנסת ישראל, עמ' כא)

טובים השנים

על הרב מגאלאנטא זי"ע היו אומרים, שיש בו מהנהגות האשכנזים ומהנהגות החסידים. כי בימות החול היה מנהל ביד רמה "ישיבה", ומריבץ תורה ויר"ש לצאנז' תלמידי המופלגים. ובשבת קודש הרי הוא כאחד האדמו"רים החסידיים, שהיה עורך את שלחנו הטהור בפני קהל ועדה לפני קהל תלמידיו ובני עירו, ושאר המתחממים לאורו, שאף היו באים ממרחקים לשם כך. הרב מגאלאנטא זי"ע, היה ידוע ברגש העצום שאצרו בתוכו, ובחמימות שהכניס בלבבות תלמידיו.

תפקיד כפול

מספרים שהגאון מפרשבורג, רבי עקיבא סופר זצ"ל, בעל "דעת סופר", אמר לו פעם בבדיחותא: "הרב מגאלאנטא, הרי נבול תבול! כי כל תופש ישיבה עמל במשך השבוע ונח בשבת, כל אדמו"ר לחסידים עיקר עבודתו בשבתות וחגים, אך בימות החול יפחת ממנו העומס, ואילו מר העמיס עצמו בתפקיד כפול ומכופל, ראש ישיבה ביום חול ואדמו"ר בשבת..." (מריבצי תורה מעולם החסידות ח"ו)

טעמו של דבר

אם בכל ימות השבוע נסערה סביביו מאד ומורא שמים חופפת עליו, בשבתות ומועדי השנה באו הדברים לידי גילויי שבעתיים. מאריך היה בשלחנו (המשך בעמוד ג)

לימים בישיבת גאלאנטא, כשהגיע עם תלמידיו לאותה סוגיא, פתח רבי יהושע ואמר: "מכיון שזכיתי כי הברכה של מורי נתקיימה בי, שומה עלי לשדד עמקים בסוגיא", והיה הופך והופך שעות ארוכות בה ובביאוריה, עד שכל תלמיד משומעי לקחו ידע אותה על בוריה. (מריבצי תורה מעולם החסידות ח"ו)

מובחר התלמידים

בעת לומדו בצעהלים שמע רבי יהושע על דבר קיומה של הישיבה הגדולה באונסדורף, בראשותו של הגאון הקדוש רבי שמואל רוזנברג, הרב והאב"ד דשם. כמה מאות תלמידים למדו באותה ישיבה מפוארת ובברואו למקום מצא מיד את מקומו באוירת הלימוד הנפלאה והשתלב עם הלומדים עד שהגיע למעמד נכבד.

חסר אמצעים הגיע למקום, בלא פרוטה לפורטה, וכך נאלץ היה לחיות חיי צמצום וצער, הסתפק בלחם צר ומים לחץ וישן על ספסל, אך כלל לא גרע מהתמדתו בלימוד התורה. במרוצת שלש שנים שבהן הגה ועמל בתורה התקדם ועשה חיל רב עד שנעשה לאחד המצוינים שבבני הישיבה. הריש מתיבתא אהב להשתעשע עמו בפלפולי דאורייתא, הוא חיבב אותו מאד והזמינו להיות מאוכלי שלחנו. כעבור שנים מספר זכה לכך, כי רבו, אשר העמיד תלמידים אלפים, כתב מכתב המלצה לראשי קהילת מאגענדארף שבו הוא מייעץ להם כי יכתירו אותו לאב"ד בהעידו עליו: "אולי הוא המובחר בין כל תלמידי שיש לי בעולם!" (ראשי גולת אריאל ח"ב)

בקהילת מאגענדארף

רבי יהושע קבל את המינוי להיות רבה של מאגענדארף ובשנת תר"ע הגיע למקום כהונתו. אנשי עדתו הספיקו מדי לעמוד על טיבו וטבעו של האיש ולמדו לדעת כי היטיבו לבחור באיש המוכשר למנהיג. היה אהוב לשמים ואהוב לבריות. הוא נעשה לבני קהילתו אב ופטרונו, עד שהביאו לפניו כל ענין קטן כגדול, וגם בעניינים הפרטיים, בעניני משפחה ומסחר, הכל הביאו לפניו כדי לשאול בעצתו. בימי המלחמה העולמית הראשונה, כאשר הגברים מגיל עשרים ועד חמשים גויסו לצבא, טיפל רבי יהושע בכל מכתבי הבקשה אל השלטונות, סידר לפונם את כל עניניהם הנחוצים אצל השלטונות, והכל בטוב טעם ודעת.

על תקופה זו פירש בדרך הלצה את המשנה במסכת קידושין: "כל שאינו במקרא", שאיננו דרשן נפלא לפרש את המקראות באופן נאה, "ואינו במשנה", שאיננו שונה הלכות לדעת אותן כולן על בורין ולחתוך את הדין כבוא שאלה לפניו, "ואינו בדרך ארץ", שאינו יודע כתב ולשון המדינה - "אינו מן הישוב", לא יוכל לשמש כרב בישוב קטן, אלא צריך להיות רב ואב"ד בעיר גדולה שיש שם אנשים מוכשרים וזולתו, מגיד ובעל דרשן ודיין המורה הוראות וגם סופר העיר שיוכל לכתוב לבני העיר את מכתביהם ובקשותיהם השונות.

(ראשי גולת אריאל ח"ב)

ישיבת גאלאנטא

הרבנות בגאלאנטא היתה מן הגדולות והחשובות במדינה. אולם רבי יהושע ראה אותה בעיקר כתשתית לישיבה הגדולה שהקים פה, ישיבה מסודרת עם משטר וסדר לימודים מיוחד במינו, שכל הבא בשעריה וקולטתו מתקשר אליה ככּן אל אמו. המושג "בן הישיבה", לא סתם תלמיד ישיבה, קבל בגאלאנטא משמעות מוחשית. רבי יהושע טרח להקים את קשר העמלי התורה, על ידי שדאג אישית לכלכלתם ולשמר צרכיהם, שלא יצטרכו להתבזות באכילת "מים" וכיוצא. אף הוא השמיע בפניהם שיחות של מוסר והדרכה בשיטת החסידות, והיינו לרומם ההשגות והתביעות הרוחניות בדרך של "ויגבה לבו בדרכי השם", מלבד שניתב אותם לגדול בלומדות ברמה גבוהה באמצעות שיעוריו

מתולדותיו

הגה"צ רבי יהושע בוקסבוים זצ"ל נולד בפאפא בשנת תרל"ז לאביו הר"ר יוסף, בצעירותו הי' לומד אצל הדומ"ץ הגמון"ה משה יוסף האפמאן ז"ל (בעמ"ס מי באר מים חיים שהי' דומ"ץ פאפא ואח"כ בירושלים עיה"ק). רבו המובהק הי' הגמון"ה שמואל ראזענבערג זצ"ל אבד"ק אונסדארף, (ועי' בספר תולדות שמואל במכתבו הארוך גודל התקשרותו לרבו עיי"ש). בשנת תר"ס נשא את בתו של הרה"ח מ' חיים מאיר בלעך מאיהעל, והיה סמוך על שלחנו הרבה שנים, ומשם זכה להכיר עולם החסידות, הרבה לנסוע לרבינו בעל דרכי תשובה, וגם קבל ממנו סמיכת חכמים היתר הוראה. נתמנה בשנת תר"ע לאבד"ק מאגענדארף, ובשנת תרפ"ב לגאלאנטא. היה מפורסם בצדקתו והיתה לו ישיבה גדולה והעמיד תלמידים הרבה. נהרג עקה"ש כ"ו סיון תש"ד הי"ד. ונדפס מאתו ספר אור פני יהושע ב"ח. (אגרות שפירן)

הבטחת רבו

כשמלאו לו י"ג שנים ונעשה בר מצוה, הכביד עליו קשות עול החיים, כי הוריו העניינים לא יכלו להתפרנס בכחות עצמם, ונאלץ להשכיר עצמו לעבודה בחנות לממכר נעלים - אך כשהשלים חק-יומו לא שוב לביתה, אלא הלך ללמוד תורה מפי הדיין דק"ק פאפא הג"ר משה יוסף הופמן זצ"ל (עלה בערוב ימיו לירושלים) במשך חמש ושש שעות עד קרוב לחצות הלילה.

מסופר, כי בעת שהגרמ"י למד עמו את הסוגיא ד"טיפת חלב" (חולין דף ק"ח) עם חידושי הר"ן. ורבי יהושע, שהתקשה לקלוט את הדברים על בוריים: התפרץ בבכייה משברון לב. ניחם אותו רבו ואמר: "מבטיחני לך שעוד תזכה ללמד ברבים סוגיא זו".

בין שנים צור וצור

כ"ו סיון

ג'תת"פ: רבי יוסי בן קסמא
תש"ד: הקדוש רבי יהושע [ב"ר יוסף] בוקסבוים - רב דגאלאנטע - אור פני יהושע

כ"ז סיון

----: רבי חנינא בן תרדיון - עשרה הרוגי מלכות
תק"ד: רבי מרדכי [ב"ר יצחק] - רב דאיזענשטאט - פנים מאירות
תשנ"א: רבי מרדכי [ב"ר יוסף] סאווייצקי מבאסטאן - ביכורי אביב

כ"ח סיון

תש"ח: רבי שמשון אהרן [ב"ר אברהם יצחק] פולאנסקי - רב דטעפליק

ל' סיון

----: רבי חנינא בן עקשיא
תרכ"ט: רבי שלמה [ב"ר יהודה אהרן] קלוגער מבראד - האלף לך שלמה
תרס"ח: רבי מאיר [ב"ר מרדכי] מקרעטשניף

א' תמוז

ב' ש"ט: יוסף הצדיק [בן יעקב]
תקפ"ג: רבי קלונימוס קלמן [ב"ר אהרן] הלוי עפשטיין - מאור ושמש
תרמ"ט: רבי חיים אלעזר [ב"ר אברהם יהודה] וואסק - אבד"ק קאליש - נפש חיה
תרנ"א: רבי יצחק זעקל [ב"ר אברהם] סג"ל פאללאק - ראש ישיבת באניהאד - ברכת יצחק
תרס"ה: רבי שלמה [ב"ר מאיר נתן] הלבשטאם - האדמו"ר מנאבוב

ב' תמוז

תקכ"ה: רבי נחמן [ב"ר יצחק] מהורודענקא
תרכ"ג: רבי מרדכי זאב [ב"ר יצחק אהרן] איטינגא - מפרשי הים
תרמ"ט: רבי אברהם [ב"ר מרדכי] - המגיד מטריסק - מגן אברהם
תרע"ח: רבי אליעזר ניסן [ב"ר נפתלי חיים] - האדמו"ר מדקוב

ברכת מזל טוב

מוגשת בזה לידידנו הנכבד
ה"ר **שמואל יוסף פלוטשעניק הי"ו**
חבר הועד ועומד לימין הארגונים בלונ"ח
ונו"ב החשובה שתחי'
ולבתם העסקנית החשובה
מרת געפילהויז שתחי'
וכל המשפחה הנכבדה שיחיו
לרגל שמחת נישואי הנכד/הבן היקר שיחיו
ירו מהם ומכל יו"ח רוב תענוג ונחת והששון
והשמחה ישרו במעונם עד עולם.

ועד הארגון, העובדים והמתנדבים

ABC office: Isabellalei 93a, 2de verd.

הרב דגאלאנטא (המשך)

הטהור שעות ארוכות בדבקות נפלאה וכל עצמותיו תרננה לקל אשר שבת.
בעודו טועם ומחלק מקצרת הדגים אשר לפניו היה לפעמים מרבה להביא טעמים ורמזים שיש באכילת דגים בליל ש"ק. וסיפר רבנו כי בבחירתו בהיותו מסתופף בליל ראש השנה בצל הגה"ק משינאווא זי"ע, ראה כי נטל הצדיק עין הדג בידו, וברגע כמימרא עלתה על מחשבתו כי בודאי רמז נעלה יש בזה שהשי"ת ישגיח עלינו בעינא פקיא כעין הדגים שאין עליהם כיסוי, וכהרף עין החזיר הצדיק ראשו לאחוריו כסאו ונענה בקול: דער בחור האט רעכט! וחוף מרבנו כמובן לא ידע הציבור פשר דבר.

רפואה לתלמיד

סיפר לי הרה"ח ר' שמואל בנימין שישא נ"י (תלמידו של הגאון ר' יהושע בוקסבוים זצ"ל מגאלאנטא), שהכיר איש אחד בעיר שאפראן שספרו עליו שפעם כשהיה בחור בישיבת הגאון מגאלאנטא למד בלילה אצל נר, ונתנמנם, ונשרף שבעים וחמש פראצענט מעורו רח"ל. רבו הגאון מגאלאנטא היתה לו הבטחה מרבו הגאון מאונסדארף זצ"ל שבכל עת שאחד מתלמידו יחלה, ויבוא על קברו, יפעל עבורו ישועה (וועט ער אים אויסבעטן), ואז בעת שאירע בתלמיד הנ"ל היה הגאון מגאלאנטא בפרעשבורג והודיעו לו, נסע לקברו של רבו, והתפלל בעד תלמידו, ונתפא, שנצמח לו עור חדש. ואמר לי ר' שמואל בנימין, הכרתי אותו, נשא אשה והיה לו בנים.

(שיח זקנים ח"ו, עמ' שפז)

גודל יראתו
סיפר (הגר"ש הלוי וואזנער זצ"ל), שביקר פעם בחוה"מ יחד עם הרבנית את הרב מגאלאנטא וראה אצלו הנהגה טובה. בשעת הביקור נכנס אליו הרופא

פינת שמיטה ווינקל

הננו להזכיר שוב, כי בשוק מצאים כעת תפוחי אדמה המיובאים מארץ ישראל, שיש בהם איסור שביעית, ויש להזהר.

*
Herinnering: in de handel zijn nu aardappelen verkrijgbaar, afkomstig uit Israël, met **איסור שביעית**. Men dient dus op te letten.

פינת כשרות ווינקל

הביד"ץ דקהלתנו העניק השגחה על ממתיק טבעי STEVIA מחברת "Elisha" Natuurlijke suikervervanger STEVIA van "Elisha"

אפשר לקבל את ה"שבת בשבתו" דרך E-mail - נא לפנות:
shabato.antwerpen@gmail.com

ביהמ"ד הגדול אסטען

נשגר בזה ברכת מזל טוב וגדיא יאה למע"כ ידידינו הנעלה והמורום, גבאי מסור ונאמן דבית מדרשנו בלונ"ח מוה"ר **אברהם לארינץ הי"ו** ולמשפחתו החשובה שיחיו לרגל שמחת נישואי נכדם החתן המו"מ בתו"ש עב"ג שיחיו בשעטו"מ בורא עולם בקנין השלם זה הבנין ותזכו לרוות מהם ומכל יו"ח רוב שמחה עד בלי די לאורך ימים ושנים. כעתירת וברכת ידידי **מתפללי ביהמ"ד**

הראשי של העיר שהיה יהודי פוקר שאינו שומר תומ"צ, וכשנכנס צוה הרב על בניו שהיו שם לכו מכאן ואל תתמהמהו כלל.
מוח"ז (הרב וואזנער) התפלא על כך ושאל אותו מדוע שלחם, והשיב לו הרב הלא איתא (מגילה כח,א) שאסור להסתכל בפני אדם רשע, לכן לא רציתי שישארו'.
(באחר הלוי השלם, עמ' רלז)

מצות תשובה

סיפר הרה"ח ר' יעקב לעווי ז"ל מבני ברק, שבבחרותו למד אצל הגה"ק רבי יהושע בוקסבוים זצ"ל הי"ד אב"ד גאלאנטא, ובחודש אלול בעת שדבר לבחורים ממצות תשובה, היה אומר בבכיות: הרמב"ם פוסק שחייבים לעשות תשובה והראב"ד אינו משיג עליו - סימן הוא שאכן צריכים לשוב! (באר הגן, גליון ח)

עצה ותושיה

סיפר הגה"צ ר' יצחק טובי"ו וייס שליט"א גאב"ד ירושלים ומלפנים דומ"ץ קהילתנו: בילדותי (בעיר פעזינג') היינו צריכים על פי חוקי המלכות ללכת ללמוד בבית הספר של גוים לימודי חול, ודכירנא חתן קבל מחותנו ספר ישן נושן בשם 'עת לעשות' (מהגה"ק רבי הלל מקאלאמיי זי"ע שכתבו בשפת האידיש), וקראתי בו, וכשראיתי באיזה חריפות מגנה את ענין לימודי חול לנערים (שם ה"ב כלל ה'), היו עיני זולגות דמעות, ובקשתי מהורי זצ"ל שישלחו אותי ללמוד ב'פרעשבורג', במקום שלומדים כל היום רק לימודי קודש, ואמר לי אאמו"ר זצ"ל שלשלוך נער בן י"א שנה מהבית זה גם כן לא פשוט, וצריך לשאול דעת גדול בתורה, ונסע עמי (בחודש אב תרצ"ו) להגה"צ רבי יהושע בוקסבוים זצ"ל אב"ד גאלאנטא לשאלו מה דעתו בזה, ובתוך כדי דבור (בלי להתבונן אפילו רגע) השיב בפשיטות: מוטב לילך לבית ספר של גוים ולהיות סמוך על שלחן אביו - מלשלוך נער בן י"א שנים לעיר אחרת, וברכני אז בהנחת ידיו על ראשי (פעם אחת נסעתי אליו עם אמי ע"ה ואז זכיתי

נדפס על נייר **Natuurvriendelijk - arm aan chloor**

יראוך עם שמש

תפלת שחרית בימות החול כותיקין
בביהמ"ד פשעווארסק
בכל יום חצי שעה לפני הנץ
ביום א' קרח, בשעה 4.59

ברכת מזל טוב חמה ולבבית להרה"ג

מוה"ר **יעקב יוסף ברייער שליט"א**
דומ"ץ ביהמ"ד דחסידי סקווירא
ולכל משפחתו שיחיו
לרגל אירוסי הבן עב"ג שיחיו
ירוו מהם ומכל צאצאיהם רוב נחת וכל טוב
מאחלת הנהלת הקהלה

הכניסה ל"אלטערסהיים" בשבת

ב"אלטערסהיים" התקינו דבר חדש, שבמקום שומר שיושב למטה ליד הכניסה לפתוח הדלת למבקרים, צריכים לצלצל בפעמון והם יכולים לפתוח גם מלמעלה, וכמובן שאי אפשר לצלצל בשבת קודש ולא יעזור לדפוק על הדלת.
על כן דאגו עסקנים שבשעות הביקור (13.30-16.30) ביום שבת, יעמוד בחוף אינו יהודי, וכשיראה יהודי מתקרב, הוא יצלצל (זה מותר עפ"י דין), ותשואות חן חן לעסקנים שדאגו לכך.
כמו כן מבקשים מכל מי שביכלתו, לבוא לשם ביום שבת בסביבות שעה 15.30, להשתתף בשירת זמירות שבת המתקיימת ב-Blauwe Zaal, ובזה ירגישו תושבי הבית קצת אורית שבת קודש, ויקיים בזה גם מצות ביקור חולים וגם גמילות חסדים.

לשמוע ממנו דרשת שבת שובה). ואכן ב' השנים הללו מגיל י"א ועד גיל י"ג, הם עיקר השנים שאני זוכר מביתי, והשאירו בי רושם עז לכל החיים.
וסיים רבינו (הגר"ט וייס) שליט"א ואמר: אחר שנים רבות בלמדי רמב"ם הלכות ת"ת (פ"ב ה"ו) ושלחן ערוך (יו"ד סי' רמה סעי' טז), ראיתי שכן נפסק להלכה: מוליכין את הקטן ממלמד למלמד אחר וכו', אבל במה דברים אמורים כשהיו שניהם בעיר אחת, אבל מעיר לעיר וכו' אין מוליכין את הקטן (ועי' ב"ב כא,א).

אזמרה לאלקי

זמירות שבת קודש היו מלאי התעוררות, והניגונים שרבנו חיבר טובא גנוז בגוייהו, והשומעם אי אפשר שלא ירגיש התעלות וכיסופין דקדושה, ועד עתה מושרים הם בפני זקני התלמידים שיחיו וצאצאיהם אחריהם. חלק מהם אמר בנוסח ששמע מפי מרן הרה"ק משינאווא זי"ע, ואחרים שחיבר (המשך בעמוד ז)

הצבעה בבריסל נגד השחיטה

כפי שפורסם התקיימה ביום עש"ק (בהעלתך - לסדר כ"ה' דבר טוב על ישראל) שעבר, הצבעה בפרלמנט של בריסל כדי לאסור את השחיטה גם במחוז של בריסל (Brussels Hoofdstedelijk Gewest), לאחר שנאסרה כבר בחלק הפלמי ובחלק הוואלוני של בלגיה.
יצוין כי למרות שאי אפשר לשחוט הרבה בבריסל, רק בעיקר כבשים וקצת בקר, ומשחטה לעופות לא קיימת כלל בכל המחוז, בכל זאת חשוב מאד שבבילנו שלא תיאסר השחיטה גם שם, ראשית, שגם בשביל המקצת הזה גם כן כדאי שלא נצטרך לטלטל השו"בים והמשגיחים בטלטול למרחקים, אבל בעיקר שאם תיאסר השחיטה בכל מדינת בלגיה ח"ו, היא תוכל לשמש דוגמה לשאר מדינות אירופה כידוע.
בחסדי ה' הצביעו 38 בעד איסור השחיטה, 42 התנגדו ו-8 נמנעו מלהצביע, כך שהחוק לא אושר. קשה לתאר במלים את העמל והיגיעה שהשקיעו רבני ועסקני קהלתנו שיחיו, להשתדל בכל מיני השתדלויות לשכנע את נציגי הממשלה ויועציהם שלא יתמכו באיסור השחיטה.
זה כבר למעלה מחצי שנה שהם עוסקים

הנהלת הקהילה מאחלת ברכת מזל טוב חמה ולבבית לכל בעלי השמחה

המשך דברי הימים של

בית הכנסת הגדול אסטען שע"י קהילתנו הק'

כאמור, לאחר מלחמת העולם הראשונה, בשנת תרע"ט, עמד בית הכנסת על תילו והחלו להתפלל בו. משנה לשנה התרבה מספר המתפללים, הן מאלו שהתפללו עד אז בבתי מדרש הקטנים, והן מאלו שהיגרו לאנטווערפן. תוך זמן קצר נעשו בית הכנסת ובית המדרש אסטען לתל תלפיות, והיו לבתי התפלה המרכזיים, עם ציבור גדול ביותר, בחי' ברוב עם הזרת מלך.

במיוחד בימים הנוראים היה בית הכנסת מלא מפה לפה, עד שלאחר מספר שנים כבר נעשה המקום צר מהכיל את ריבוי המתפללים.

בארכיון של עיריית אנטווערפן, מצאנו עדות מעניינת על הבעיה שנוצרה עקב ריבוי המתפללים. בתיק בן 36 עמודים משנת 1931 (שנת תרצ"א) קיימים עשרות חילופי מכתבים בין העירייה, המשטרה ומכבי אש והנהלת הקהילה, תחת הכותרת: "Voorzorgsmaatregelen in geval van paniek in de synagoge Oostenstraat 43" (אמצעי זהירות במקרה של בהלה בבית הכנסת).

סיפור הדברים של תיק זה החל ע"י מכתב שנשלח ב-1 בספטמבר 1931 (י"ט אלול תרצ"א) ללשכת ראש העיר ע"י מתפלל אנונימי, ובו מתלונן אותו כותב על הסכנה הקיימת בביהכ"נ במקרה של חירום. במכתב שנכתב בכתב יד נאמר, שהיות שאנו מתקרבים לימי ראש השנה ויום כיפור, אשר באלו הימים באים לביהכ"נ לכל הפחות 1500 אנשים ונשים (חוץ מילדים), ואם תהי' ח"ו אזעקה וכדו' וכל הציבור יצטרך להמלט, תתהווה סכנה ממשית, ובעיקר בעזרת הנשים שם המעברים מאד צרים ויש רק גרם מדרגות אחד דרכו אפשר לצאת.

לאחר קבלת המכתב בלשכת ראש העיר, הגיעו פקחי העירייה לבחון מקורב את מצב הדברים, ובדו"ח שכתבו לאחר מכן נאמר שבבית הכנסת למטה המצב די משיביע רצון, כי המעברים רחבים וקיימות 5 יציאות חירום, 2 מצד מזרח ו-3 מצד מערב, אבל בעזרת נשים המצב מאד מסוכן, כי המעברים צרים מאד וקיימות רק 2 יציאות, ולכן הורו להסיר שורה אחת של ספסלים מכל 3 צדדי הגלריה של עזרת נשים, גם הציעו ש-2 אנשי מכבי אש יהיו נוכחים בביהכ"נ בעת תפילות הימים הנוראים כדי להפחית את הסכנה במקרה של חירום ח"ו. (למעשה מחמת קוצר הזמן שהיה עד הימים הנוראים, לא היתה אפשרות להוציא מיד כ"כ הרבה ספסלים מהעזרת נשים ולבטל ע"י הרבה מקומות-ישיבה, ואכן הצליחו לדחות את קיום ההוראה עד לאחר התגים).

כך פרח ושיגשג ביהכ"נ עד השואה, וכך גם התחדשה פריחתו לאחר תום השואה, כשביהכ"נ וביהמ"ד שבו להיות שבו הגבאי המסור הר"ר יונה הערץ **פעפערמאן** הי"ו הגבאי המסור של ביהכ"נ (שמילא את מקום אביו ר' אשר זעליג ז"ל בגבאות לאחר פטירתו בשנת תשנ"ו) ומתפלל ותיק בביהכ"נ יותר מ-60 שנה, מספר, וכששהו הגיע לגור בעירנו בשנת תשי"ג (1960), התפללו בביהכ"נ כמה מאות אנשים מדי שבת בשבתו, ובימים הנוראים התפללו בו כ-600 אנשים, וכמספר הזה גם בעזרת נשים. עד כדי כך שבימים הנוראים הוצרכו להוסיף עוד שורות של ספסלים בצד מערב כדי שיהיה מספיק מקום לכל הציבור. (המשך בגליון הבא א"ה)

שפחה בלזונן

דאנערשטיק א' תמוז 30 Donderdag
בנימין זאב טונק - קריינדל דישאנא געלדציילער
Binyomin Tunk (London)
Kreindy Geldzahler (Simonsstraat)
Chupa: Bais Rachel 16.15 uur

ציווי אגן לטובה

קלוימוס קלמן ב"ר אברהם אביש אליעזר הלוי אינטראטער נ"י

בר מצוה

אברהם ב"ר יחזקאל הכהן כהן נ"י

12/3/12

למשפ' ר' ירוחם זאב ווערצערגער-בומבך נ"י
*
למשפ' ר' רפאל יצחק זהרי-קלברג נ"י
*
למשפ' למשפ' ר' שמואל דאזענפעלד-גולדמן נ"י

10/3/12

למשפ' הרב ברוך הלפרין-אללעך נ"י
*
למשפ' ר' יואל הכהן דאזענבערג-פריעדמאן נ"י
*
למשפ' ר' עקיבא משה האכהייזער-אללעך נ"י

הרב דגאלאנטא (המשך)

במשך השנים יצירות מופלאות המה, שאיני טעם ומביני מדע ויודעי פרק בשיר, העלו על נס את התנועות והנימים העדינים והרוטטים שבהם. ושמעתי מפי תלמידי הגה"צ קש"ת אדמו"ר רבי חיים מאיר זצוק"ל מויזניץ שרבות פעמים היה נעמד תחת חלונם של תלמידי גאלאנטא שהתגוררו בשיכון סמוך לביתו, והקשיב בערגה ל"כל מקדש" המפורסם של רבנו, ולפעמים היה מכבד בשולה"ט את הר"ר יעקב לעווי ז"ל לומר כל מקדש. ויוחק לזכרון שמו של תלמיד חביב הר"ר יחזקאל שווארץ ז"ל ממונקאטש ובסוף ימיו התגורר בא"י שהיה מנגן נפלא ובעל רגש, שהוא היה עם רבנו בעת יצירת וחבור הניגונים ונתן בהם טעם לשבח כיד ה' הטובה עליו.

עדויות לרוב בפי התלמידים על כחם והשפעתם של ניגוני רבנו עשרות שנים אחר הסתלקותו לחיי עד - במוראות השואה, בנדודי מרחקים, ובמקומות שממה, שימשו הניגונים כמקור עידוד ונחמה, והתחזקות לשמירת תורה ומצוות.

(יצוין אגב מעשה בימינו ובזמננו, בתלמיד שעשה את השבת בבית אחד מיוצאי אשכנז מקהל "עדת ישרון" בוואשינגטאן היי"ט שכאחד ממשפחתו שהה לרגל מחלה ל"ע בבית חולים סמוך. בליל שבת קודש נפתחו רגשי לבבו כשזימר "כל מקדש" ושפך כמים לבו בכבי וגיל, כשמארחו נפעם ונרגש עד לעומק נפשו מעצמת הניגון. במוצאי ש"ק מסר לו סכום הגון ונכבד, פאר'ן גאלאנטן "כל מקדש"!). (נחלי יהושע, זכרונות)

הקמת מצבה

הקמת מצבה על קברו של
ר' זכריה דוב (Bernard) נאש ע"ה
נתקיים א"ה ביום א' קרח
יוצאים מבנין הקהלה בשעה 10.30

מונחה נכונה

ר' שמואל צבי ב"ר יהודה אריה פרלעגער ע"ה (73)
קעלן
כ"ד סיון תשפ"ב

משה מרדכי זאלאשינסקי בילא ברכה גרינברג
ב"ר בנימין נ"י בת הרב זאב יצחק שליט"א
אנטווערפן לונדון
מ א ו ר ש י מ
ירושלים עיה"ק, י"ז סיון תשפ"ב

משה ברייער שרה אידל שטערן
בן הרב יעקב יוסף שליט"א בת ר' משה צבי נ"י
ברייער (בילער) שטערן (העניג) אנטווערפן
אנטווערפן
מ א ו ר ש י מ
אנטווערפן, י"ח סיון תשפ"ב

אשר אנשיל ליסוער רחל לעברעכט
ב"ר ברוך נ"י בת ר' מרדכי דוד נ"י
ליסוער (אברמוביץ) לעברעכט (דעבלונגער) אנטווערפן
אנטווערפן
מ א ו ר ש י מ
אנטווערפן, כ"א סיון תשפ"ב

אברהם שלמה לעווי ליבא מלכה קורנבלוט
ב"ר יעקב נ"י בת ר' יעקב נ"י
לעווי (מאיער) קורנבלוט (גרונהוט) אנטווערפן
ציריך
מ א ו ר ש י מ
אנטווערפן, כ"ג סיון תשפ"ב

הכנסת ס"א

משפ' ר' אבריאל רבנו-פישילר נ"י
ישיבת חב"ד

טקנות בתי חרקה

שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא

Wachtdienst (9.00-22.00 uur)

op vrijdag 24 juni		
Minerva, Brederodestraat 61	238.12.08	
Plantijn, Plantin en Moretuslei 92	233.66.80	
op zaterdag 25 juni		
City Pharma, Kammenstraat 61	232.77.55	
3koningen, Grote Steenweg 99	239.02.53	
op zondag 26 juni		
Pharmalux, Dageraadplaats 25	236.28.71	
op maandag 27 juni		
Goed, Nationalestraat 119	233.03.06	
Coppens-Dercon, Statiestr. 160	239.36.08	
op dinsdag 28 juni		
Internationale, Appelmansstr. 11	231.67.98	
op woensdag 29 juni		
Paleis, Paleisstraat 98	248.54.39	
op donderdag 30 juni		
Pieters, Lange Leemstraat 124	239.15.30	

Na 22u. op 24 juni (ליל ש"ק):

De-Wilde-Zee, Huidevettersstraat 38

Na 22u.: **0903.92248** (1.50€ per min.)

רופא תורן: 0900.10.512

הצללה: HATZOLOH - 03.289.00.00

RUBIC - 03.271.28.13	שמירה: 03.218.91.00
KESHET - 0474.20.56.55	גניחה: 0488.05.25.16
טאג: 03.500.8947	בוקר חולים: 03.32.33.34.35
טאג-מוסדות: 03.808.49.49	מוקד ה.ר.ב.: 00.972.2.502.02.02
תומכי שבת ויו"ט: 0486.69.08.93	רכב: 0475.76.24.34
שערי פרנסה טובה: 03.808.39.39	שפרא ופועה: 0489.35.64.77
חסדי אהרן: 03.500.60.60	שמייעלע: 0489.79.07.33
ECJCE-JOBS - 0466.32.34.74	טהרנו: 03.808.44.82
מסילה: 0489.84.17.17	חי לייפליין: 0495.19.81.00
חברייט: 03.80.80.424	מלב ללב: 03.232.22.27
Pinny's Data Bank - 0496.100.100	שלוח: 0499.182.451
שיעורים בטלפון: 03.218.64.64	חזק: 0485.37.18.42
קול הלשון: 03.80.80.388	IN TOUCH - 0486.89.11.90
טוהר לבנו: 03.208.52.08	בוני עולם: 03.500.11.05
קו השגחה פרטית: 03.808.44.28	A TIME - 03.500.10.75
מג"ח לרפואת הורוס: 0485.05.6746	בית נאמן: baineemone@gmail.com